

ÖRYGGISLEIÐBEININGARBLAÐ DYNOMIT

1. Auðkenni vöru/efnis og ábyrgt fyrirtæki

Útgáfudagur	03.10.2003
Endurskoðunardagur	14.05.2008
Heiti vöru	DYNOMIT
Vörunúmer.	800XXX
Tegund vöru	NG-sprengiefni íblandað plastefnum í plaströrum, plast eða pappírs túpum
Framleiðandi	Orica Norway AS
Heimilisfang	Røykenveien 18
Póstnúmer	NO-3412
Staður	Lierstranda
Land	Noregur
Sími	+46 (0)587 850 00
Tölvupóstur	johan.svaerd@orica.com
Heimasíða	www.oricaminingservices.com
Höfundur	Monica Rustad

2. VARÚÐARUPPLÝSINGAR

Flokkun í samræmi við 67/548/EEC eða 1999/45/EC	E; R2
Hættulýsing	<p>Bruni og sprenging: Sprengihætta við eld, neista, höggþrýsting eða önnur kveiking. Hætta á sprengingu, óviðráðanleg sprenging getur valdið miklum og áþreintlegum skaða.</p> <p>Heilsa: Varan er ekki flokkuð sem heilsuspillandi efni. 1,2-Etandiöldinitrat (nitroglykol) inniheldur hættulegustu efnin. Við sprengingu eða bruna myndast hættulegar lofttegundir sem eru hættulegar við innöndun, til dæmis. Kófnunarefnis gas (NO, NO₂) og kolmonoxíð (CO, CO₂). Lofttegundirnar valda öndunarerfiðleikum.</p> <p>Umhverfi: Varan flokkast ekki umhverfisskaðleg.</p>

3. UPPLÝSINGAR UM EFNASAMSETNINGU

Heiti efnis	Auðkenni	Áhættuflokkun	Innihald
1,2-Etandiöldinitrat (nitroglykol)	CAS-nr.: 628-96-6 EC-nr.: 211-063-0 Índexnr.: 603-032-00-9	T+, E; R2, R26/27/28, R33	17 - 30 %
Cellulose Tetranitrate (nitrocellulose)	CAS-nr.: 9004-70-0	F; R11 Flam. Liq. 2; H225	< 2 %
Ammoniumnitrat	CAS-nr.: 6484-52-2 EC-nr.: 229-347-8	O; R8, R9 Ox. Sol. 1; H271	50 - 70 %
Útskýring á heitum og magnviðmiðum	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EC = Evrópsk skrá fyrir núverandi almenn kemisk efni; Innihaldsnafn = Nafn með innihaldslýsingu Innihald uppgæfið í; %, %þyngd/þyngd, %magn/þyngd, %magn/magn, mg/m ³ , ppb, ppm, þyngd%, magn%		
Tákn	T+ = Mjög eitrað, T = Eitrað, C = Ætandi, Xn = Heilsuspillandi, Xi = Ertandi, E = Sprengifimt, O = Tærandi, F+ = Mjög eldfimt, F = Eldfimt, N = Hættulegt umhverfi.		
Efnislýsing	Sjá kafla 16 áhættulýsing.		

4. SKYNDIHLJÁLPA

Almennt	Leitið ætíð læknishjálpar. Ráðleggingar hér að neðan miðast við þau efni sem eru í vörinni.
Innöndun	Komið viðkomandi strax í ferskt loft hita og næði. Ef viðkomandi missir meðvitund fjarlægjið fót sem þrengja að líkamanum. Öndunar eða hjartastopp, Hefjið hjartahnoð og blása lífi í viðkomandi. Leitið læknishjálpar. Verið á varðbergi fyrir því að stuttur og hraður andardráttur getur komið upp næstu 24 tíma eftir innöndun. Hringið strax í 112 sjúkrahúsi.
Snerting við húð	Fjarlægjið mengaðan fatnað. Þvoðið húðina með vatni og sápu. Leitið læknishjálpar ef einkenni halda áfram.
Snerting við augu	Skolið augu strax með miklu magni af vatni. Fjarlægjið linsur og opið augu vel. Leitið læknishjálpar ef erting heldur áfram.
Kynging	Framkallið uppköst og láta viðkomandi drekka mikið af mjólk. Leitið læknishjálpar.

5. AÐFERÐIR VIÐ AÐ SLÖKKVA ELD

Eldur utan sprengiefnis	Við bruna utan sprengiefnis notið allt tiltækt slökkviefni og hindrið að eldur komist í sprengiefni.
Eldur í sprengiefni	Ekki reyna að slökkva í brennandi sprengiefni, það getur leitt til sprengingar! Það er ekki hægt að slökkva í brennandi sprengiefni. Allar tilraunir auka hættu á sprengingu. Rýmið svæðið, kallið til lögreglu og slökkvilið
Bruna og sprengihætta	Sprengihætta við hita eða högg. Við bruna eða sprengingu myndast hættulegar lofttegundir sem innihalda kolmonoxíð (CO, CO2) og köfnunarefnis gas (NO, NO2 og N2O4) Ammoniak.
Hlífðarbúnaður	Notið öndunargrímu með lofti í nálægð við brennandi efni Notið viðurkennda öndunargrímu með síu þegar unnið er að rýmingu.
Aðrar upplýsingar	Ef eldur kviknar, Stöðvið alla umferð, rýmið svæðið, setjið öryggissvæði í öruggrí fjarlægð með tilliti til þess að efnið spryngi og hættulegt gas myndist. Hringið strax í 112 og biðið um lögreglu og slökkvilið

6. AÐGERÐIR VIÐ EFNALEKA EÐA SPILLINGAR

Nauðsynlegur hlífðarbúnaður	Notið hlífðarbúnað í samræmi við málsgrein 8. Varist snertingu við húð.
Agerðir til að vernda umhverfi	Varist að efni fari í frárennslislagir, grunnvatn eða vatnsverndarsvæði.
Hreinsun og frágagur	Óskemmdum túpum má safna í kassa. Sprengiefnahluta skal hreinsa upp með neistafríum áhöldum og setja í viðurkenndar merktar umbúðir. Agnir og jarðvegur, safnið saman í viðurkennt ílát og skilið inn sem hættulegu spilliefni sjá málsgrein 13.
Annað	Sjá reglugerð um meðferð og notkun sprengiefna.

7. MEÐHÖNDLUN OG GEYMSLA

Meðhöndlun	Eingöngu hæfir starfsmenn mega meðhöndla efnið. Geymslustaður óaðgengilegur óviðkomandi eða undir eftirliti. Geymið sprengiefni langt frá hitandi hlutum eða öðrum hættum sem geta tendrað sprengingu. Reykingar bannaðar. Verjið sprengiefnið fyrir háu hitastigi. Verjið sprengiefnið fyrir neistu, núningi og höggum.
Geymsla	Visan í reglugerð um sprengiefni frá 11.09.1999 Kafli VI Geymsla Geymist í þurrum vel loftræstum geymslum. Geymist í læstum viðurkenndum geymslum, þar sem ekki er eldhætta. Geymist ekki með hvellhettum eða öðrum búnaði sem gæti komið sprengingu af stað. Geymist við 0 og 30 °C. Hámarkshitastig geymslu 65 °C.
Sérstakar hættur og eiginleikar	Sprengihætta við högg og mikinn hita.

8. EFTIRLIT MEÐ MENGUN OG HLÍFÐARFATNAÐUR

Aðal norm

Efnisheiti	Auðkenni	Gildi	Staðall
1,2-Etandiöldinitrat	CAS-nr.: 628-96-6 EC-nr.: 211-063-0 Kafli.: 603-032-00-9	8 t.: 0,03 ppm 8 t.: 0,18 mg/m3, H	2003
Nitrogenoksið	CAS-nr.: 10102-43-9 EC-nr.: 233-271-0	8 t.: 25 ppm 8 t.: 30 mg/m3	2007
Nitrogenioksið	CAS-nr.: 10102-44-0 EC-nr.: 233-272-6 Kafli.: 007-002-00-0	8 t.: 0,6 ppm 8 t.: 1,1 mg/m ³ ,9)	2007
Karbonmonoksið	CAS-nr.: 630-08-0 EC-nr.: 211-128-3 Kafli.: 006-001-00-2	8 t.: 25 ppm 8 t.: 29 mg/m3, 4)	2003
karbonioksið	CAS-nr.: 124-38-9 EC-nr.: 204-696-9	8 t.: 9000 mg/m ³ 8 t.: 5000 ppm	2007

Öryggi og hreinlæti

Aðrar upplýsingar um reglur við vinnu	Búnaður og vinnureglur eru leiðbeinandi. Áhættumat á vinnustað geta aukið kröfur. Fylgið gildandi reglum um hollustu aðbúnað á vinnustað og reglum frá Vinnueftirliti Ríkisins.
Takmarkanir og reglur við vinnu	Ekki má borða, drekka eða reykja við vinnu. Þvoið hendur eftir hverja vakt, fyrir matartíma, áður en reykt er og fyrir notkun salernis.
Vörn við innöndun	Venjulega ekki nauðsynleg. Við óvenjubundna notkun, notið öndunarmaska með síu A (vörn gegn uppgufun).
Handvörn	Notið ávallt hlífðarhanska við vinnu með efnið. Við meðhöndlun efnis sem ekki er í þakningu, notið efnaþolna hanska t.d. úr nitrilgúmmí.
Augnvörn	Notið viðurkennd hlífðargleraugu til að verja augu fyrir efnis ögnum.

Önnur húðvörn	Notið ávallt viðeigandi hlífðarfatnað til verndar húð.
Aðrar upplýsingar	Augnskol skal ávallt vera tiltækt á vinnustað. Notið ekki mengaðan eða blautan fatnað.

9. EÐLIS OG EFNAFRÆÐILEGIR EIGINLEIKAR

Pökkunarform útlit	Hlaupefni-massi pakkað í vaxpappír, plaströr eða plasfilmu.
Lykt	Sæt
Litur	Rauðleitt.
Leysanleiki í vatni	Leysist ekki upp í vatni og blandast ekki eða mjög lítið.
Þéttleiki - eðlisþyngd	1,4-1,5 kg/dm ³
Bráðnunarhitastig	> 159 °C - Sprengihætta

10. STÖÐUGLEIKI OG HVARFGIRNI

Það sem skal forðast	Sprengihætta við núning, hita, högg eða aðra tendrunarmöguleika.
Hættuleg efnahvörf	Efnahvörf við bruna eða hita geta leyst út kolmonoxið og annað hættulegt gas eða gufur Nitrit gas (NO _x). Ammoniak.
Stöðugleiki	Stöðugt við rétt hitastig og viðeigandi notkun.

11. EITURFRÆÐILEGAR UPPLÝSINGAR

Aðrar heilsufarsupplýsingar

Almennt	Gildir um efni sem ekki er innpakkað inniheldur 1,2-Nitroglykol (Etandioldinitrat)
Innöndun	Hættulegt við innöndun lofttegundir virka á taugakerfið og geta valdið höfuðverk, hjartslætti ógleði og uppköstum.
Snerting við húð	Snerting við húð er hættuleg (fer í gegnum húð).
Snerting við augu	Ertandi fyrir augu.
Kynging	Hættulegt við kyngingu.
Kronisk áhrif	Inniheldur efni sem geta safnast upp í líkamanum
Ofnæmi	Ofnæmisviðbrögð eru ekki þekkt.
Krabbamein	Ekki er kunnugt um nein krabbameinsvaldandi efni í vörunni.
Fóstur	Ekki er kunnugt um nein efni í vörunni sem hafa áhrif á fóstur.
Reproduksjonsskader	Reproduksjonsskadelige egenskaper er ikke kjent.
Arfgengi	Ekki er kunnugt um nein efni sem hafa áhrif á arfgengi.

12. UMHVERFISUPPLÝSINGAR

Aðrar umhverfisupplýsingar

Visteitiráhrif	Ekki flokkað sem skaðlegt umhverfi. Agnir af ópökkuðu efni geta blandast í vatni.
Færanleiki	Ill uppleysanlegt í vatni.
Seigja og niðurbrot	Efnið er brotnar illa niður.
Uppsöfnun í lífverum	Safnast ekki upp í lífverum.

13. FÖRGUN EFNISLEIFA

Efnið flokkast hættulegur úrgangur	Já
Umbúðir flokkast hættulegur úrgangur	Já
Fjarlægja spilliefni	Afgang af sprengiefni skal taka frá sem fyrst, setja í heilar umbúðir og geyma í viðurkenndri geymslu. Efnisleifum og umbúðum skal koma í viðurkennda spilliefnamóttöku. Meðferð og afhending á spilliefnum er samkvæmt lögum og reglugerðum sem Hollustuvernd setur.

14. FLUTNINGSUPPLÝSINGAR

Fullnægjandi heiti á flutningsskjölum	Sprengiefni, Blasting
Vöruheiti	SPRENGIEFNI, GERÐ A
Hættulegt efni ADR	Já UN-nr.: 0081 Flokkur: 1 Aðrar upplýsingar: Flokkun: 1.1 D
Hættulegt efni RID	Já UN-nr.: 0081 Flokkur: 1

	Flokkur 1 Aðrar upplýsingar: Flokkun: 1.1 D
Hættulegt efni IMDG	Já UN-nr.: 0081 Flokkur: 1 EmS: F-B, S-Y Vöruheiti: Flokkun: 1.1 D
Hættulegt efni ICAO/IATA	Aðrar upplýsingar: Bannað

15. UPLLÝSINGAR UM LÖG OG REGLUR

Hættumerki VARNADARSETNINGAR

R-setningar	R2 Sprengihætta hættulegt við högg núning eld eða aðra tendrunarmöguleika.
S-setningar	S28 Snerting við húð, þvoið strax með sápu og miklu vatni. S36/37 Notið viðeigandi hlífðarfatnað og hanska. 41 Forðist innöndun á reyk frá brennandi sprengiefni eða eftir sprengingu. S45 Við óhapp eða slappleika leitið strax læknishjálpar
Tilvísanir (Lög og reglur)	ADR/RID Vega og járnbrautaflutningar á hættulegum efnum Nr 984/2000 ásamt síðari breytingum, Lög frá mars 1998 nr 16 um vopn og sprengiefni. Reglugerð frá 11. október 1999 nr. 684/1999 Reglugerðir um sprengiefni.

16. AÐRAR UPLLÝSINGAR

Listi yfir H setningar í kafla 2 og 3.	H225 Mjög eldfimt, þvoið vel. H271 Getur orsakað bruna eða sprengingu, mjög tærandi.
Listi yfir R-setningar í kafla 2 og 3.	R11 Mjög eldfimt. R12 Mjög mikið eldfimt. R2 Sprengihætta hættulegt við högg núning neist eld eða aðra tendrunarmöguleika. R23 Hættulegt við innöndun. R26 Mjög hættulegt við innöndun. R26/27/28 Mjög hættulegt við innöndun, gleypingu og snertingu við húð. R33 Getur safnast fyrir í líkamanum við endurtekna notkun. R34 Ætandi. R48/23 Hættulegt: Mjög skaðlegt heilsu við lengri tíma innöndun. R61 Getur skaðað fóstur. R8 Eldhætta með öðru brennanlegu efni. R9 Sprengihætta við blöndun við annað eldfimt efni.
Afgreiðsla og meðhöndlun.	Má eingöngu afhenda til þeirra sem hafa viðurkennt leyfi frá lögreglu.
Breytingar, endurskoðaðr upplýsingar og viðbætur.	Útgáfa: 081-01.nor.06(14.05.2008). Uppl. breytt: 1,16. Ábyrgðarmaður: MR.
Athugasemdir seljanda	Upplýsingar á þessu blaði skulu vera aðgengilegar öllum sem vinna með eða umgangast vöruna.
Gæði og vottun upplýsinga	Þetta öryggisleiðbeiningablað er viðurkennt af Teknologisk Institut as, sem er vottuð. ISO 9001:2008.
Ábyrgðaraðili öryggisleiðbeiningablaðs	Orica Norway AS
Skjalið er unnið í ECO Publisher	